

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102012

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-07-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Йилдирим Ахмет Фірат

2. Yildirim Ahmet Firat

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-06-2021

Спеціальність за освітою: Управління освітою. Інспекція. Планування та економіка

Місце роботи здобувача: Улукойська початкова школа

Код за ЄДРПОУ: 711723

Місцезнаходження: Uluköy Kasabası Okullar Cad., Улукой/Ташова/Амасы, 05800, Туреччина

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 73.053.003

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 81, м. Черкаси, Черкаський р-н., Черкаська обл., 18031, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 81, м. Черкаси, Черкаський р-н., Черкаська обл., 18031, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.35, 14.09.91

Тема дисертації:

1. Формування лідерської компетентності в майбутніх керівників-жінок загальноосвітніх закладів Туреччини
2. Enhancing Leadership Competence of Future Women-Directors of Secondary Schools in Turkey

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретичне узагальнення і практичне розв'язання проблеми формування лідерської компетентності майбутніх керівниць загальноосвітніх закладів Туреччини. Подано характеристику феномену лідерства в управлінській діяльності у системі освіти з урахуванням гендерних стереотипів та особливостей розвитку лідерських якостей керівників загальноосвітніх закладів Туреччини. На основі аналізу організаційно-правового забезпечення освіти на сучасному етапі соціокультурного розвитку та сучасних трендів підготовки жінок до управлінської діяльності в закладах освіти Туреччини, теоретичних джерел, наукових досліджень лідерську компетентність майбутніх керівниць закладів освіти схарактеризовано з урахуванням її багатоаспектної природи і потрактовано як здатність керівника/керівниці розпоряджатися

наявною владою, направляти діяльність підлеглих у певне русло, надавати їм підтримку, наділяти їх повноваженнями. Крім цього, лідерська компетентність передбачає наявність у керівника здатності генерувати у працівників/працівниць стан націленості на розв'язання загального завдання, уміння взаємодіяти з різномірним колективом, підтримувати творчу активність підлеглих, формувати в них корпоративний дух, почуття спільності, створювати команду. Доведено, що змістове наповнення досліджуваного явища охоплює сукупність взаємообумовлених та взаємопов'язаних компонентів: функціонального, когнітивного та ціннісно-етичного, їх змістове наповнення яких забезпечується знаннями, уміннями й навичками, досвідом управлінської діяльності та ставленням до управлінського професіоналізму. Формування лідерської компетентності майбутніх керівників/керівниць загальноосвітніх закладів визначено як динамічний поетапний процес формування функціонального, когнітивного та ціннісно-етичного компонентів управлінської діяльності. У ретроспективному й сучасному контексті проаналізовано розвиток поняття лідерства в науковій теорії сучасного менеджменту та управлінській практиці. Відзначено, що на теоретичному рівні дослідженню гендерного аспекту формування й розвитку лідерської компетентності керівників-жінок загальноосвітніх закладів Туреччини не приділялося належної уваги. Досвід управлінської діяльності освітніх закладів, зокрема загальноосвітніх закладів, свідчить, що в практику діяльності керівників/керівниць різного рівня повільно впроваджуються засади управлінського лідерства. Це обумовлює появу певних проблем в організаційно-педагогічній діяльності та позначається на освітніх результатах і репутаційних здобутках загальноосвітніх закладів. Своєю чергою цей факт впливає в цілому на якість управління загальноосвітніми закладами (школами) й вимагає впровадження доцільних заходів. Педагогічне моделювання передбачало побудову структурно-змістової моделі розвитку лідерської компетентності майбутніх керівниць загальноосвітніх закладів (шкіл) та дозволило вивчити процес формування досліджуваної якості як складової управлінського професіоналізму, зважаючи на програмні орієнтири професійного управління школою і засоби формування та оцінки лідерських якостей. Моделювання уможливило управлінську інтерпретацію основних положень дослідження, а також проектування організаційно-педагогічних засобів формування лідерської компетентності потенційних керівниць загальноосвітніх закладів Туреччини. У процесі дослідження науково обґрунтовано структуру лідерської компетентності керівниць загальноосвітніх закладів, в основі якої містяться когнітивний, функціональний, ціннісно-етичний компоненти; розроблено систему організаційно-педагогічних заходів, спрямованих на формування лідерської компетентності учительок – майбутніх керівниць загальноосвітніх закладів Туреччини. Схарактеризовано діяльнісні характеристики компонентів лідерської компетентності керівників/керівниць загальноосвітніх закладів Туреччини у гендерному контексті; сутність лідерських якостей керівниць загальноосвітніх закладів Туреччини та інструменти розвитку цих якостей; зміст підготовки потенційних керівниць до управління організаційно-педагогічними процесами, притаманними загальноосвітнім закладам Туреччини. Доповнено засоби оцінки лідерських якостей потенційних керівниць загальноосвітніх закладів Туреччини. Запропоновано шляхи формування лідерських якостей у педагогічних працівників, які готуються до управлінської діяльності як потенційні помічники керівників загальноосвітніх закладів. Для реалізації цієї мети в межах наукового дослідження конкретизовано зміст спеціальної асист-підготовки для помічників/помічниць керівників шкіл, а також розроблено і апробовано спеціальний курс «Навчання та шкільне лідерство», зорієнтований на жінок-учителів, схильних до менеджерської діяльності.

2. The dissertation provides a theoretical generalization and a practical solution to the problem of fostering the leadership competence of future women-directors of secondary schools in Turkey. In the focus of attention is the phenomenon of leadership in management in the educational system, which takes into account gender stereotypes and specific features of developing leadership qualities of women-directors of secondary schools in Turkey. In the paper it has been revealed that leadership competence in terms of its content and purpose reflects the common features of the principal of an educational institution and the leader in education. It is also noted that within the framework of the culturological approach leadership competence is a manifestation of both general and professional culture and professionalism of the manager. At the same time, the realization of job opportunities is not limited to professional competence, as it is important for the directors of secondary schools to possess not

only managerial but also leadership competence. Based on the analysis of theoretical sources, organizational and legal support of education at the present stage of socio-cultural development, and current trends in training women for management in educational institutions in Turkey, it has been concluded that leadership competence of future directors of educational institutions is definite multifaceted phenomenon. Consequently director-trainees have a prerogative to direct the activities of their subordinates in a definite direction, to provide them with a necessary and encourage them in their activities. In addition, leadership competence also implies the ability of the leader to focus the subordinates on solving common issues, the ability to interact with a diverse team, support their creative activity, form their sense of community and so on. It has been proved that the content of the studied phenomenon covers a set of interdependent and interconnected components: functional, cognitive and value-ethical, which are ensured by obtained knowledge, skills, management experience, and the attitude to the professional management. Advancing leadership competence of future directors of secondary schools is defined as a dynamic step-by-step process of promoting of functional, cognitive and value-ethical components of management. The experience of management of secondary educational institutions demonstrates that the principles of management leadership are slowly being introduced into the practice of managers at different levels. This causes certain problems in organizational and pedagogical activities and affects the educational results and reputational achievements of secondary schools. In turn, this has an inverse effect on the overall quality of management of secondary schools and requires the implementation of appropriate measures. Pedagogical modeling has involved constructing a structural semantic model of enhancing leadership competence director-trainees of secondary schools and allowed studying the process of developing the sought for quality as a component of managerial professionalism. For this purpose the program guidelines of professional school management and leadership skills have been introduced. The modeling has ensured the managerial interpretation of the main provisions of the study, as well as the design of organizational and pedagogical tools for fostering leadership competence of potential leaders of secondary schools in Turkey. In the process of research the structure of leadership competence of directors of secondary schools has been scholarly substantiated (which is based on cognitive, functional, value-ethical components. It has set the ground for a system of organizational and pedagogical activities aimed at enhancing leadership competence of teachers as future directors of secondary schools in Turkey. The activity characteristics of the components of leadership competence of the directors of secondary schools in Turkey in the gender context have also been exposed; the essence of respective leadership qualities and tools of developing these qualities have been revealed; the content of training potential leaders to manage the organizational and pedagogical processes inherent in secondary schools in Turkey has been identified. The tools for assessing the leadership qualities of potential heads of secondary schools in Turkey have been devised. The ways of developing leadership qualities in pedagogical workers trained for managerial activity as potential assistants of directors of general educational institutions have been introduced. To achieve this goal, the research has specified the content of special training for assistant school directors, as well as developed and tested a special course "Teaching and School Leadership", targeted at women-teachers, who are inclined to managerial activities.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Десятов Тимофій Михайлович
2. Desyatov Tymofiy Mykhailovych

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пелех Юрій Володимирович
2. Pelekh Yurii Volodymyrovych

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Галус Олександр Мар'янович

2. Halus Oleksandr Marianovych

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михальчук Олена Олександрівна

2. Mykhalchuk Olena Oleksandrivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данилюк Сергій Семенович

2. Danyliuk Serhii Semenovych

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

